

СССР СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССРОлий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН + 18 июль 1973 йил, чоршанба + № 167 (15.641). + Баҳоси 2 тийин.

КОММУНИЗМНИНГ АКТИВ ҚУРУВЧИЛАРИНИ ТАРБИЯЛАБ ЕТИШТИРАЙЛИК

Сажизинчи чакирқ ССР Олий Советининг олтинчи сессияси

17 июль кун Москвада сажизинчи чакирқ ССР Олий Советининг олтинчи сессияси иш бошлади. Сессия мамлакатимиз беш йиллигининг иккинчи ярмига қадам қўйган кунларда очилди. Мамлакатнинг завод ва фабрикаларидан, қурилишларидан, илмий муассасаларидан, транспорт йўлларидан хушхабарлар келиб турибди, «мўл гапга кирмоқчи» учун бошланган кураш фронтни кенгайтириш мақсадида совет кишилари беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили топириқларини мuddатидан аввал бажариш учун бошланган социалистик мусобақада янги-янги ютуқларга эришиб, Ватанини кубонтирмақдалар.

Бешинчи сессия билан олтинчи сессия ўртасидаги давр халқро майдондаги катта юккаларга бой бўлди. КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитетининг Сийбси бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрқоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съезди қабул қилган Тилчилик программасининг амалга ошириш соҳасидаги актив ва собит-қадам ташқи сийбет фазолида халқро вазиятни соғломлаштириш ишига қўшилган жуда катта ҳиссадор.

Халқ маънавий ҳаётини таълим, тақомиллаштириш, унинг маданий ва тўғлиқ савиясини ошириш, коммунизмнинг актив қурувчиларини тарбиялаб етиштириш—мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги энг муҳим вазифаларнинг биридир. Бинобарин, халқ маорифи тўғрисидаги масала—ССР Иттифоқи ва Иттифодош республикаларининг Кунун асосларини қабул қилиш ҳозирги сессия кун тартибига киритилганига табиий бир ҳолдир. Лениннинг «ш ақлодди коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги» голларини амалга оширишда орттирилган қимматли тажрибадан мустаҳкамлаб берувчи бу ҳиммат халқ маорифини энг ақомиллаштиришга қаратилган.

Эрталаб соат 10 да Кремлда Миллатлар Советининг мажлиси бошланди. Бу мажлис ССР Олий Совети палаталарининг мажлислари залда Миллатлар Советининг раиси депутат Е. С. Насриддинова раислигида ўтди.

Иттифоқ Советининг мажлиси палаталарининг мажлислари залда эрталаб соат 11 да бошланди. Бу мажлис Иттифоқ Советининг раиси депутат А. П. Шитиков раислигида ўтди.

Палаталарининг мажлисларида депутатлар сессиялар ўртасидаги даврда вафот этган депутатлар Д. А. Велигурин, К. М. Брайдин, И. С. Конов, П. П. Лукьяненко, И. Г. Петровский, М. А. Посмитный, А. А. Сизов, С. К. Тока, А. Н. Туполев, А. Д. Филатовларнинг хотирасини ўринларидан туриб ҳурмат билан эсга олдидлар.

Палаталарининг алоҳида-алоҳида мажлисларида ССР Олий Советининг янги сайланган депутатларининг алоҳида-алоҳида тақдирини тўғрисида Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети мандат комиссияларининг докладлари тингланди.

Сессиянинг кўндалаги кун тартиби тасдиқланди: 1. ССРда халқ маорифининг аҳоли ҳақида умумий-ўрта, хунар-техника, ўрта махсус ва олий таълимни янада тақомиллаштириш тадбирлари тўғрисида. 2. ССР Иттифоқи ва Иттифодош республикаларининг халқ маорифи тўғрисидаги Кунун асослари лойиҳаси ҳақида. 3. ССРнинг «Давлат нотариати тўғрисидаги» Кунун лойиҳаси ҳақида.

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ —ТОЖИКИСТОН ДАЛАЛАРИДА

Ўзбекистон пахтакорларининг ўзaro текшириш бригадаси 17 июлда Тожикистонга, мусобанадош дўстлари хузурига учиб келишди. Ўзарo текшириш бригадасига республика қишлоқ хўжалик министри Э. Т. Шайхов бошчилик қилмоқда. Делегация составида механизаторлар, агрономлар, хўжаликчиларининг раҳбарлари бор. Улар бир ҳафта мобайнида Тожикистон қолхоз ва совхозларида бўзанинг аҳоли билан танишди, тажриба алмашдилар. (ЎзТАГ).

«Ташхис» заводи республика пахтакорларига ақойиб соғва жунади. Толпириққа қўшимча сурата яил бошдан буюн пландан ташқари «ОВХ-14» марка йозта пурақчи машина тайёрланди.

«Ташхис» заводининг ССР Халқ Хўжалик Ютуқлари виставаси олтин медали билан тақдирланган пурақчи машиналарнинг тезда пахтакорларга маъзур бўлди. Бу машиналардан баҳорда ва ёзда зараркунандаларга қарши курашиш учун, куз фаслида эвтерик олдидан ўза бергини тўктириш учун фойдаланилмоқда. Тошкент областининг Юқори Чирчиқ райони далаларида бу агрегатлар республикада биринчи марта пайдо бўлди. Бу ерда ўтган

МОСКВА. 17 июль 1973 йил. Кундуз соат 12 да Катта Кремль саройида, ССР Олий Советининг мажлислар залда Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўшма мажлиси очилди. Суратда: ана шу мажлис пайти.

ТАСС—ЎзТАГ, телефотоси.

Тажрибали деҳқон Бозорбой Раҳмонов бошлиқ 50 центнерчи бригаданинг пахтазорлари Сурхон қирғоқлари-ро, Аму бўйларидан тортиб, Айритом этақларингача ястаниб ётибди. Одамнинг белгига урадиган гўзаларни қўрғал кишининг қабил қулоғига тўлади. Ўзгир марта қолдирив парварлиш қилинган, озиқлан-тирилган ва қондириб сугорилган ўсимликлар эпшасига қўсақлай бошлаган.

— Қиستانал қулар ҳам келиб етди. — дейди сўхтада бригадани бошлиқ. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бозор Раҳмонов, — ҳозирги пайтда гўзаларнинг қўнғига қараб қувониб бўлмайди. Бепаро раҳбар челада ўсимликка қарамай маржуд ҳосилини йўқотиши, тадбиркор деҳқон эса омон экинни яхши қилиб олиши мумкин. Бригадаси аъзолари бу йил 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан илгичка толали пахта етиштириш учун айна шу кунларда мардонавор меҳнат қилляптилар.

Термиз районидаги «Октябрь 40 йилдиги» қолхозда Бозор Раҳмоновга «ўнлаш девкор» пахтакорлар кўп. Бу ерда 50 центнерчи бригадалар сови ўнлаш ошадди. 3000 гектарга яқин майдонда илгичка толали пахта етиштиришга бу хўжалиқнинг далаарида мўл-кўл оқиб тулляпти.

Фидокорона меҳнат ўза самараларини бермоқда: областдаги қўнғилик хўжалиқларда экинларнинг ривожини яхши. Бунинг «Ярқўрғон» районидаги қўнғилик қолхозлар ва «Сурхон» совхоз тимсолида яқоқ қўнғил мумкин. Район хўжалиқларида гўзалани бериш, озилантириш ва сугориш ишлари ало даражада ташқи етиштирилган туфайли ҳамма жойда мўл-кўл ҳосил нишонлари кўга таулланиб турибди. Шунингдек, Термиз районидаги Жданов номи, «Октябрь 40 йилдиги», «Денов» районидаги «Галаба», «Москва», Охунбоев номи, Сарисов номи, «Коммунизм», Шўрчи районидаги «Ленин» номи, Жданов номи қолхозлари ва Қосим Раҳимов номи, «Янги олоб», «Ўзбекистон» ҳақда

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми техника фаиларини ривонландириш ва юксак маънави нафлар таъйирли соҳасидаги хизматлари учун Тошкент Политехника институтини металл технологияси кафедрасининг мудири Воҳид Алиевни Миробоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника ароби» фахрий унвони берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми фалсафа фаиларини ривонландириш ва республикада юксак маънави мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун В. И. Ленин номи Тошкент Давлат университетини хузуридаги интимиқ фаилар ўқитувчилари маънасини ошириш институтини фалсафа кафедрасининг мудири Ҳасан Гафуровни Расуллага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ароби» фахрий унвони берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлари коммунистик руҳда тарбиялаш ва ўқитиш соҳасидаги аршиган муваффақиятлари учун Жиззах шаҳридаги 9-мактаб-интернат директори Гани Шонорвич Даминовни «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан» мукофотлади.

ПАХТАКОРЛАР УЧУН МАШИНАЛАР

лиш усули район хўжалиқларида 150 мўл сўдан кўпроқ меблиғни тежаб қолши имконини берди. Республика деҳқонлари заводи мурожаат қилиб, ана шундай машиналарни вақтда етказиб беришни қўлайтиришни илтимос қилдилар. Корхона коллективи ўза

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ

моҳир механизатор Шоймардон Қудратов раҳбарлик қилмоқда «Дўстлик» совхозларида экинлар парварлиши ва гўза тулларида ҳосил туллаш ишлари айнақса яхши ташқи етилган.

Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб нишонлаш учун 50—60 центнерчилик мусобақасини авж олдириб юборган байроқдор бригадалардаги ўсимликларнинг ривожини, қўнғилик меҳнатини қўрғал кишининг руҳи ишонча, қабил қувонча тўлади. Булар жумласига Денов районидаги Генерал Собир Раҳимов номи қолхозининг ССР Олий Совети депутати Халима Азимова бошлиқ, Гагарин районидаги «Комсомолец» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Отамурод Худойназаров, Шеробод районидаги Қосим Раҳимов номи совхозининг Жиянқул Русетамов, шу районидаги Ленин номи совхозининг Абдухаттор Қурбонов, Сарисов районидаги «Коммунизм» қолхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ханфира Орипулова бошлиқ қаровошчи бригадалари кирди.

Бирок областдаги айрим қолхоз ва совхозларда гўза парварлиши қонғирлиқ олиб бориляпти. Масалан, Шўрчи районидаги «Шарқ юлдузи», Чалов номи қолхозларида катта майдонлардаги ўсимлик ўза вақтида сифатли парварлиш қилинмаганлиги сабабли ривонланган орақда қўнғил кетган. Бу хўжалиқларнинг раҳбарлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари қўнғиликни мутахассисларга қарши, хусуан ўрғимчилик ва қўсақ қўртга қарши самарали фойдаланиш таълиқ ачинарли бир ҳолдир.

Яна шунинг ҳам айтиш керакки, Гагарин, Шеробод, Денов районидаги «Советобод», «8 Март» қолхозлари айниқса ачинарли аҳоли хўш сурмоқда. Бу хўжалиқларнинг боқибегам раҳбарлари эътиборлиги оқибатида гўзаларни бегона ўт босиб кетган. Механизаторлар иши устидан қатъий назорат ўрнатилмаганлиги сабабли қўнғиликни жуда юза ва сифатсиз ўтказилган. Меҳнатга лаяқатли кишилар дала ишларида тўла сафарбар этилмаганлиги, қолхоз активларининг оқла аъзолари ҳауузгача деради дала юзини қўрмаганлиги учун меҳнат нитиовини издан чиққан. Сарисов районидаги Ленин номи, Свердлов номи, «Пряда» номи, Калинин номи қолхозлари гўза парварлишида агротехника қолдалари қўлол равишда бузилаётганлиги, ўсимликларни кечаси сугориш яхши ташқи етилмаганлиги, қўнғиликни деради гўза туллариининг қириқиб кетилаётганлиги, ўсимликларга эпшасига ҳаширот тушиб кетган бўлсада унга қарши нитиовини қўнғил ташқи етилмаганлиги аниқланди.

Худди шундай аҳолини Гагарин районидаги «Советобод», Шеробод районидаги Ленин номи, Термиз районидаги «Талимарон» совхозларида ҳам қўнғил учратиш мумкин. Хўжалиқлар раҳбарлари ўзлари иштирокида тракторларга таркилган чапталтиқ «ОДН» апаратураларида ва авиациядан қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши, хусуан ўрғимчилик ва қўсақ қўртга қарши самарали фойдаланиш таълиқ ачинарли бир ҳолдир.

«МАЛИКА» ОШИҚЛАРИ

Бу хўжалик Хива районидаги эмас, Хоразм воҳасида ҳам довуруқли. Аввал пахтачиликда машхур бўлди. 1380 гектар майдонда ҳосилдорлик гектар бошига 40 центнерга етди. Пахта илмини яхши билган Норбой ога Раҳимов қаби азаматлар бошқараётган илғор бригадалар ҳар гектардан 50 центнердан ошириб хирмон кўтарди. 50 центнерчилик ҳаракатини шулар бошлаб берилди.

Энди қолхоз зарбдор соҳа — чорвачиликда ҳам доғ тарватляпти. Илгари бу соҳадан зарар кўриляпти. «Чорвачиликнинг ривонлаш» тармоқига айлантирилган, дейишга, қолхоз аъзолари, Москва рўббига қилди. Утган йили чорвачиликдан 20 минг сўм соф фойда олинди.

Фойданнинг ўзи келмайдди, албатта. Қолхоз раиси Ғўзмет Мадминов чорвачилик ривонлаш

районларидаги бирталай қолхоз ва совхозларда еш болали оналарнинг далага чиқиб унумли ишларини учун ҳеч қандай шароит яратилган эмас. Бу районлардаги қўнғилик хўжалиқларида болалар боғча ва яшларини яхши қўйла маганлиги, улар зарур мебли ва оқиқ-оқиқ маҳсулотлари билан таъминланмаганлиги оқибатида еш болали ва эмнавали оналар ямамот ишларида фазл катташа олмангилар.

Сурхон водинсининг меҳнат ақли тўқинчилик беш йиллигининг ҳал қилувчи учинчи йилда қишлоқ хўжалик ҳодимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўнғилиб, она-Ваданга 410 минг тонна «оқ оғди» етиштириб бериш, шу жумладан тўқимачилик саноатини учун жуда муҳим хом ашё бўлган илгичка толали пахтанинг илди ҳосилини 128 минг тоннага етиказиш юзасидан ўза зиммаларига юксак маъбурият олдидлар. Бу улкан вазъдан ошириб адо этиш учун қолхоз ва совхозлар ҳамма имнониятиларга ога — улар ихтиёрида деҳқоннинг мушкулини осон, оғирини енгил қилдиган қудратли техника, минерал ўғитлар, етарли миқдорда сув ва бошқа моддий-техника ресурслари бор. Шундай қилиб ҳосил тақдирини етишилди қолхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг жўналоғини ва масъулуниятига, уларнинг мардонавор меҳнатига боғлиқ.

Тўри, буллай қараганда Сурхон воҳасида гўл-кўл ҳосил етиштирилаётганлик туюлади. Аммо, тадбирдор ва тажрибали деҳқонлар ва чиласидаги тақозани қўнғига ва бўйига қараб баҳо бериб бўлмайди, дейишати. Уларнинг фириқча июль ойида гўза парварлишини бўшаптириш деҳқон яхши ўсимлигини ёмон қилиб қўйишни, ҳосилини бой бериш, ақимча шу даврда парварлиш қўлайтириш миришкорлар ёмон айтишни яхшилаб олиб, мўл ҳосилга неғиз яратиш мумкин.

А. ХАЛИЛОВ «Совет Ўзбекистони» мухбири.

«МАЛИКА» ОШИҚЛАРИ

ҳаёт тарватилар. Нарироқдаги катта қартада моҳир механизаторлардан Ғўзмет Искандаров ва Эркин Бобоқонов қатор орларини қўнғилик қилишати.

Мақкажўхори парварлишида ҳам долзарб кунлар келди. Экинга озуқа, сув, ишловни ўза вақтида бермоқда. Июль ойи бошида ҳар гектар ерга бир тоннадан аммак сепилгани 10 тоннадан гўн билан қўшиб берди. Усимлик кун сайин яшнапти. Бу йил дон ҳам, кўпола ҳам сероб бўлади, — деди бригадир Ғўзмет Сафонов.

Ғўзмет илгари пахтачилик бригадасига бошлиқ эди. Пахтадан мутасил юқори ҳосил етиштириш, обрў-этибор қозонди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор унвонига мушарраф бўлди. Ҳозир у ўза хоҳин билан қолоқ устакта — мақкажўхори чилди бригадасига бошлиқ бўлиб келди. Бригадани қарашли 39 гектар ерда мақкажўхори дони, 33 гектар ерда кўпола етиштириляпти. Ишлов соэ, усимликнинг авжи зур. Ҳосил баркавали бўлишга шубҳа йўқ.

Қолхознинг Оллоберган Кенжеов, Этам Жумалинов бошлиқ бригадаларида ҳам мақкажўхори парварлиши еррохтика талабларини асосида ўтказилляпти. Дон ва кўпола ҳосилини қўлайтириш чун социалистик мусобақа кенг қулоқ айган.

Тўймали озуқалар қанча мўл бўлса, гўш ва сут шунча кўп бўлади, чорвачиликнинг махсуддорлиги шунча ошадди. Қурбонжон Юнусова, Оймиқон Уринова, Ғўзмет Ғўзметов қаби сўт соғувчилар мақкажўхорининг шарофати тўғрисида мамнуният билан гапиринди, ўза ривожларини сўзлаб беришди. Улар мақкажўхорикорлар хиссасидан миннатдор.

Ф. ЗОХИДОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

